

ZBORNICA SPREJELA NOVO GUFFEYEVO PREDLOGO

SKLENITEV POGODBE MED UAWA
IN GENERAL MOTORS CORP.
JE BILA ZOPET ODGOĐENA

Predloga bo izročena senatu, ki jo bo nedvomno odobril. — V avtni industriji se obe stranki obmetavata z očitki. — Nove stavke v Detroitu, Readingu in illinoiskem premogovnem okrožju. Kompanijske unije se pridružujejo organizaciji Lewisovega odbora.

WASHINGTON, D. C., 11. marca. — Poslanska zbornica je danes že vtretje v dveh letih sprejela predlogo, čije svrha je določiti maksimalne in minimalne cene v industriji mehkega premoga.

Guffey-Winsonova predloga, ki je skoro popolnoma slična Guffeyevi postavi, katero je najvišje sodišče proglasilo za protustavno, je bila sprejeta brez vsake debate. Od Guffeyeve postave se razlikuje le v tem, da ne omenja delovnega časa in delavskih mezd.

Predloga je bila nato izročena senatu, ki jo bo najbrž brez vsake spremembe odobril.

DETROIT, Mich., 11. marca. — Danes je imela biti podpisana pogodba med United Automobile Workers of America in General Motors Corporation. Ker je pa organizacija v zadnjem hipu zahtevala, naj bo besedilo v pogodbi nekoliko spremenjeno, je bil podpis odgojen na jutri.

Obe stranki izjavljata, da ni prišlo med njima do nesoglasja, ampak gre le za spremembo nekaterih izrazov, ki so po mnenju delavskih voditeljev netočni.

V splošnem si pa obe stranki očitata kršenje "premij", sklenjenega dne 11. februarja.

General Motors pravi, da so delavci vpriporili več kratkodobnih sedežih stank v Janesville, Wis., v St. Louis, Mo., in Flint, Mich.; organizacija pa predbaciva avtnim družbam, da so zapostavljale ali odpuščale organizirane delavce.

Pogajanja med United Automobile Workers of America in Chryslerjevo korporacijo glede priznanja unije kot edine zastopnice pri kolektivnem barantju, so dospela na mrtvo točko.

Devet velikih Chryslerjevih tovarn je v rokah štrajkarjev, in 55,000 delavcev je brez dela.

B. C. Hutchinson, predsednik finančnega odbora Chryslerjeve korporacije, ki skuša izposlovati zaporno povelje proti štrajkarjem, je izjavil včeraj:

— Človek mora nehote občudovati temeljitost, s katero je bila stavka organizirana. To je tako fantastično, da ni skoro mogoče verjeti. Ena največjih tovarn dežele je bila dobesedno "zavzeta".

V soboto bodo morali pred zvezno okrožno sodišče zastopniki štrajkarjev ter navesti razloge, čemu naj bi sodišče ne izdalo zapornega povelja proti štrajkarjem.

Organizacija United Mine Workers of America, ki ji predseduje John L. Lewis, je zahtevala na konferenci z Illinois Coal Operators Association, naj bo priznana kot edina zastopnica vseh premogarjev v Illinoisu.

Pri Firestoneu v Akronu je še vedno štrajk. V Reading, Pa., so zastavkali izdelovalci nogavic.

PITTSBURGH, Pa., 11. marca. — Philip Cloves, lokalni organizator Lewisovega odbora, je danes naznanil, da je pristopilo 8 izmed 22 kompanijskih unij k Lewisovi organizaciji. Kompanijske unije so poslovale pod pokroviteljstvom Carnegie - Illinois Steel Corporation.

14 kompanijskih unij McKeesport Tin Plate Co. se pogaja z Lewisovim odborom.

Cummings zagovarja Rooseveltov načrt

REPUBLICANCI
SE UMIKAJO

Vladne čete ne morejo zdržati silovitih napač. — Italijanski ujetnik ni videl med fašisti niti enega Španca.

MADRID, Španija, 11. marca. — Z bojnim klicem "Madrid ni Addis Ababa!" so se vrgli utrjeni republikanski vojaki na fašistične legije, ki so pričele močno ofenzivo proti Madridu.

Omagani vsled strahovitega artilerijskega obstreljevanja republikanci niso mogli zdržati naveda fašističnih prostovoljcev in 14.000 italijanskih vojakov. Morali so se umakniti za vas Bruñuela, 40 milj od Madrida. Tam so se v trdnih postojankah postavili Italijanom v bran.

Ponoči so republikanci naglo dovažali ojačenja, ko so fašisti z malimi tanki in oklopnimi avtomobili raztrgali žično ograjo ter napredovali za 14 milj na fronti ob Guadalajari.

Ob istem času pa so fašisti pričeli napade na petih krajih. Bojevanje je bilo najobsežnejše v celi državljanski vojni. Marokanci so oboroženi z nožmi, vedli v provinci Cordoba in Jaen. Na severu pa so fašisti pričeli s protinapadi v Oviedo. Aeroplani s ozopet bombardirali Madrid in je bilo na glavnem trgu Gran Via ubitih in ranjenih več oseb.

Fašisti so pričeli s svojo ofenzivo pri Guadalajari s tanki, oklopnimi avtomobili in ročnimi granatami. Italijanski ujetnik Dante Placido je povedal, da v fašistični armadi ni videl niti enega Španca na fronti ob Guadalajari in da je vsa artilerija nemška.

Placido je rekel, da je prišel z drugimi 5000 Italijani s parnikom Lombardija. Rekel je, da je neka druga ladja v Cadizu izkrcala italijanske vojake in umučila in da je ladjo spremljala italijanska bojna ladja Armando Diaz. Na fronti pri Segunzei je tudi cela italijanska divizija.

FILIPINI HOČEJO BITI NEODVISNI

WASHINGTON, D. C., 11. marca. — Predsednik Filipinov Manuel L. Quezon pravi, da morajo otoki čimprej postati popolnoma samostojni od Zdr. držav, ker ne bodo mogli razviti svoje gospodarske moči, ako bi morali čakati do leta 1945, kakor določa pogodba med Zdr. državami in Filipini. Quezon je pred kratkim prišel v Združene države, da razpravlja o filipinsko-ameriških odnosih in se pogaja za trgovsko pogodbo.

TUDI ANGLIJI
PRETE STAVKE

Oboroževalni program pospešuje industrije. — Delavstvo bo zahtevalo pet dni dela na teden in povišane plače.

LONDON, Anglija, 11. marca. — Delavski nemiri in poročila o sabotažah ogrožajo največji oboroževalni program Anglije v mirnem času.

Narod, ki hoče postaviti vsestranski obrambni program in hoče v to porabiti vsa sredstva, stoji nasproti naslednjim razvojem:

1. Armada zahteva za leto 1937 \$410,870,000. K temu pridejo še izdatki za mornarico \$525,325,000 za nove ladje. Izdatki za aeroplane še niso bili objavljeni.

2. Delavski voditelji so pripravljeni zahtevati od industrijskega izboljšanja, ki je v zvezi z oboroževalnim programom, dobiček ter bodo zahtevali 5 dni dela na teden in višje plače.

Stavka se je že pričela pri Derby Rolls - Royce Aircraft Engine Co.

3. Tajna služba je že uvedla preiskavo razmer v mnogih tovarnah za aeroplane, ko so tovarne že naznanile nameravane sabotaže.

Izmed 7000 delavcev pri Rolls Royce jih je zastavkala polovica in splošno se domneva, da je to samo pričetek cele vrste drugih stavk. Tovarna je največje podjetje, ki gradi aeroplane za angleško zračno silo.

18 MEHIKANCEV UMORJENIH

MEXICO CITY, Mehika, 10. marca. — Sem so dospela poročila iz Guanajuato, da je napadlo dvestopetdeset banditov fermo Zangaro in umorilo 18 delavcev, ki so bili na nji zaposleni.

Morilce zasleduje zvezno vojaštvo.

NADVOJVODOVA VDOVA TOŽI ZA PODPORO

DUNAJ, Avstrija, 10. marca. — Zopet so bili zbujeni spomini na romantično življenje nadvojvode Leopolda Ferdinanda, ko je njegova vdova položila tožbo za mesečno podporo po \$200.

Viljemina Adamovič, zaradi katere se je nadvojvoda l. 1903 odpovedal vsem naslovom toži za podporo nadvojvodo Josipa Ferdinanda. V svoji tožbi zahteva, da se ji izplačuje iste podpore, ki jo je dobivala od svojega moža, ko je še živel ter pravi, da sedaj dobiva samo \$8 na mesec.

HRVATJE
OSTANEJO
V OPOZICIJI

Konferenca izgnanih voditeljev v Avstriji se trdno drži starega programa. — Zavrača vsak kompromis.

DUNAJ, Avstrija, 11. marca. — Hrvatski opazovalec v Ženevi dr. Juranež Krnjević je izjavil, da so iz Jugoslavije izgnani hrvatski voditelji na dvodnevni konferenci v južni Avstriji sklenili, da bodo nadaljevali svoj boj za avtonomijo Hrvatske.

Dr. Vlado Maček se je s svojimi tovariši, ki žive v inozemstvu, sestel in se je vrnil v Zagreb, ko je združil hrvatsko agitacijo doma in v inozemstvu.

Dr. Krnjević je dalje rekel, da je konferenca odklonila ponudbo ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića, da bi bilo hrvatsko vprašanje rešeno v okvirju jugoslovanske ustave.

Hrvatje se trdno drže svoje zahteve, da je jugoslovanska ustava demokratizirana, da je premenjena v Jugoslaviji volilna postava in razglašena avtonomija.

MUSSOLINI
ODPOTOVAL
VLIBIJO

Odšel se je iz Gaete s križarko. — Bojne ladje so ga pozdravile s 50 streli iz topov.

RIM, Italija, 11. marca. — Ko je Mussolini prejel pozdrav 50 strel iz topov, se je s križarko Pola odpeljal iz Gaete v Tobruk v Afriki. Mussolinija spremljajo minister za kolonije Alessandro Lessona, propagandni minister Dino Alfieri, mornariški podtajnik admiral Domenico Cagnaneri ter tajnik fašistične stranke Achille Starace.

Vojni podtajnik general Alberto Pariani in drugi visoki državni uradniki se peljejo na križarki Zara, ki bo s križarkama Fiume in Gorizia spremljala Mussolinija v Libijo. Navzlic temu, da časopisje ni omenilo, kdaj se odpelje Mussolini, dokler ni že bil na križarki Pola, se je v pristanišču zbrala velika množica ljudi, da mu želi srečno pot.

Mussolini bo v četrtek došel v Tribuk, od koder se bo z avtomobilom peljal po 1200 milj dolgi obrežni cesti v Tripolis. Med potom bo obiskal v Libiji vasi italijanskih naseljencev ter si bo tudi ogledal mornariške manevre ob obrežju Libije.

OPOZICIJO PROTI NJEMU VODI
SENATOR BORAH IZ IDAHO

WASHINGTON, D. C., 11. marca. — Ostri besedni boj je pričel borbo med predsednikom Rooseveltom in nasprotniki in nasprotniki njegovega načrta za premembo pravosodja. Generalni pravdnik Homer Cummings je justičnemu odboru senata priporočal, da odobri predsednikov načrt, kot edino sredstvo, ki bo preprečilo, da ustava ne bo "obrnjena".

Ko je Cummings končal s svojimi izjavami, so padala nanj vprašanja, ki so mu jih postavili senatorji. Demokratični senator O'Mahoney je postavil predlog, da se zvezni ustavi doda določba, po kateri bi moglo najvišje sodišče kako postaviti zavreči samo z dvotretninsko večino.

Republikanski senator Borah pa je nastopil proti predsednikovu načrtu, češ, da bo, če bo sprejet, najvišje sodišče sploh odpravljeno. Demokratični senator Pittman je predlagal, da bi najvišje sodišče stalno imelo enajst ali pa 15 članov, da bi šlo sodniško postopanje hitreje izpod rok.

Republikanski senator Austin je Cummingsu postavil celo vrsto zelo ostrih vprašanj, na katera je Cummings ravno tako ostro odgovarjal.

Pogosto je Cummings odklonil odgovor, dokler vprašanje ni bilo stavljeno v "do-tojni" obliki.

Dvorana, v kateri je bilo zasliševanje, je bila napolnjena. Navzočih je bilo vseh 100 zastopnikov časopisov. — Cummings, ki je pripeljal s seboj celo vrsto pomočnikov, je najprej prebral izjavo, ki se je vjemala z besedilom predsednikovega govora po radio. Ko je sklenil, se je prvi oglašil senator Borah.

"Vzemimo," je pričel Borah, "da bo imenovanih 6 novih sodnikov in kolegij bi odločil z 8 glasovi proti 7, ali v tem slučaju predlagani načrt ne bi odločeval?"

"Odvisno je od tega," je odgovoril Cummings, "na kateri strani bo 8 sodnikov in na kateri 7 sodnikov."

"Potem bomo še vedno imeli razcepljene odločitve," ga zavrne Borah. Cummings mu je odgovoril, da je samo proti takim razcepljenim odločitvam, ki zavržejo postave kot protustavne. Najvišje sodišče je sam postavilo pravilo, da postava ne more biti zavrnjena, ako jo večina smatra za ustavno. Kolegij tedaj v takem slučaju postavil ne bi smel zavreči. Cummings je sicer priznal, da bi ostalo pri starem, ako bi se sodniki izkazali za skrajno konservativne. "Toda ne mislim, da bo prišlo do kaj takega," je rekel Cummings, "ako imamo napredne sodnike." "Vaš predlog ima tedaj za cilj," ga je zavrnil Borah, "i-

meti sodnike, ki se strinjajo z vašim mišljenjem?" "Ne, ne, z mojim mišljenjem," je odvrnil Cummings, "temveč z mišljenjem mož, ki pričakujejo od sodnikov, da ne bodo zavrgli take postave, ako obstoji dvom o njeni protustavnosti. V tem smislu, da, da, da, in tako najvišje sodišče bi morali imeti v Ameriki."

ZMERNEJŠA
JAPONSKA
POLITIKA

Japonska ne bo več pritiskala na Kitajsko. — Sato je rekel, da se bo Japonska zblížala z drugimi državami.

TOKIO, Japonska, 9. marca. — Novi japonski vnanji minister Naotake Sato je v svojem prvem govoru v poslanski zbornici rekel, da bo Japonska glede Kitajske premenila svojo politiko in da bo odstranila nezaupanje Anglije.

Tudi dosedanja vnanji ministri so podajali take izjave, toda predno je Sato sprejel mesto vnanjega ministra, se je posvetoval z ministrskim predsednikom Senjuro Hajašijem in vojnim ministrom generalom Gen Sugijamo, vsled česar je mogoče novemu vnanjemu ministru verjeti, da res misli, kar je rekel.

Sato je s svojim govorom potrdil splošno mnenje, da je bila japonska politika glede Kitajske zavzojena. Sato je govoril v odgovor viscountu Okoči, ki je obdolžil vladno prejšnjega ministrskega predsednika Koki Hiroto, da si je nakopala sovraštvo Rusije, da ni pojasnila svojega stališča, v odnosu z Berlinom in da je stavila nemogoče pogoje Kitajski.

Sato je priznal, da so odnosi z Rusijo zelo slabi, vendar pa je rekel, da bi Rusija imela mnogo več prijateljev, ako bi sovjeti odpovedali svojo podporo kominternu. Glede Anglije je rekel Sato, da je njegova želja, da ima Japonska z Anglijo prijateljske odnose. Dalje je rekel Sato, da je treba priti s Kitajsko do sporazuma na podlagi enakosti.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvzemši nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAJVIŠJE SODIŠČE

V svojem zadnjem govoru je rekel predsednik Roosevelt med drugim:

— In tako smo dospeli do točke, da moramo kot narod poskrbeti, da se ustava reši sodišča in da sodišče reši samo sebe. Mi hočemo najvišje sodišče, ki bo izvajalo pravico pod ustavo — ne pa preko nje. V naših sodiščih naj vladajo postave, ne pa močje.

V Združenih državah je razmeroma le malo ljudi, ki niso poslušali predsednikovega govora. Njegove besede so najboljše odgovor tistim, ki ga že vedno obtožujejo, da skuša postati diktator.

Govoril je jasno, razumljivo, brez fraz. Diktatorji skušajo zavajati, ne pa pojasnjevati.

Roosevelt je govoril kot demokratični predsednik demokratskega naroda ter mu razložil, čemu hoče liberalizirati članstvo najvišjega sodišča.

— Oni, ki me pozna, — je dejal, — bodo verjeli mojim zagotovilom, da skušam pomagati ameriški demokraciji k uspehu.

Predsednik prav dobro ve, da mu bo načrt uspel le pod pogojem, če reorganizira najvišje sodišče.

Roosevelt je bil ponovno izvoljen leta 1936.

Konservativna večina v najvišjem sodišču (pet sodnikov), ki ovira njegov program — program, ki ga je ameriški narod odobril pri dveh volitvah, je pa dosti starejšega datuma.

Izmed petih sodnikov, ki so glasovali proti New Dealu, je enega imenoval Taft, enega Wilson, dva Harding in enega Hoover.

Ti močje zastopajo v naši narodni zgodovini preteklost. Rooseveltu očitajo, da skuša napraviti najvišje sodišče za svoje slepo orodje.

Ali mislijo nasprotniki, da bodo novi sodniki, katere namerava imenovati, slabši? Roosevelt je to odločno zanikal.

Reforma najvišjega sodišča je potrebna, kajti treba je uveljaviti še dosti socialnih postav. Tretina ameriškega naroda še vedno živi v razmerah, ki niso zavidanja vredne.

Večina v sedanjem najvišjem sodišču bi te postave nedvomno ovrgla.

Kampanja proti predsedniku ni usmerjena, da bi prečela diktatorstvo, pač pa, da bi diktatorstvo ohranila: diktatorstvo velekapitala, kateremu ustreza večina v najvišjem sodišču.

Iz Slovenije.

KOVANCE JE PONA-REJAL

Te dni so fantje v Zagorju v bližini farne cerkve igrali znano igro "cifra-me." Pa je pristopil k njim 21-letni zaposleni rudar Reberski Ivan iz Došenje vasi in vprašal, če mu more kdo izmenjati pet set-dinarski kovance. Nekdo je res imel toliko drobiža in mu je ustregel. Prejetega kovanca si ni utegnil ogledati, z njim pa je naslednjega dne kupil pri Učakarju v Kotredžu fige za žganjkuho. Tudi ta trgovec ni opazil nič sumljivega. Kmalu pa se je oglasil v trgovini neki vpokojeni rudar, nakupil nekaj malenkosti in prejel iz stotaka med drugim drobižem tudi kovance, katerega pa je po zvenku spoznal za ponarejenega in ga porinil nazaj. Trgovec je takoj obvestil orožnike, ki so šli po navedeni sledi ter napravili pri Rebersku nenadno preiskavo. Kljub zatrjevanju osumljenega Reberska, da ničesar ne ve o ponarejenem kovancu, so v kleti našli štiri odličke iz mave in tri kalupe iz svinca, poleg tega so zaplenili še en izdelan in en ponarejen petdesetinarski kovanec, dalje še svinca in cinka za kakih deset kovancev. To je seveda zadostovalo, da so ga uklenjenega odvedli na orožniško postajo, kjer pa je zatrjeval, da je kovanec sicer za kratek čas izdeloval, vendar pa jih ni razpečeval. Koliko drži njegov zagovor, bo dognala preiskava. Zaplenjena kovanca sta izdelana precej dobro, tudi teža odgovarja, prav tako barva, le evenk, ta izdajalec, je slab. V enem letu je to že drugi primer ponarejanja kovancev v območju odseka zagorske orožniške postaje.

DVA POŠKODO-VANCA

V bolnišnico so prepeljali 20 letnega mesarskega pomočnika Karla Hoglerja iz Starega trga pri Kočevju. Hogler je nekje iztaknil dinamitno patro, ki je pa nenadoma eksplodirala in mu razmesarila levo roko do zapestja. Posestni Janez Mrak iz Hrastja pri Šenčurju je pa padel z visokega drevesa ter se hudo poškodoval na glavi in po životu.

GOVORI VSE JEZIKE- IN KRADE

Varnostne oblasti zasledujejo 31-letnega Franceta Stanekca, po poklicu mehanika, sicer pa nevarnega vlomilca v blagajne, rodom z Reke, pristojnega pa v Sv. Kristof nad Leskim. Stanek govori poleg slovenščine še nemško, italijansko, francosko in seve srbohrvatsko. Njegov zadnji večji vlom je bil v občinsko pisarno v Studencih pri Mariboru. Stanek se skriva najbrž kje v okolici Ljubljane.

SMRT DEČKA V VRE-LIH POMIJAH

V Plitvica pri Apačah se je pripetila strašna smrtna nesreča. Na dvorišču posestnice Alojzije Varga se je igral njen 7-letni rejence Alojz Cesar. Nesreča je hotela, da je deček padel v korito, napolnjeno z vrelini pomijami. Nesrečni deček je naslednjega dne podlegel hudim opeklinam.

POZOR ROJAKI V WEST VIRGINIJI

Kdo kaj ve o zadevi pokojnega Mihaela Prele, katerega je dne 26. septembra zasula plast kamenja v jami družbe Pecks Run Coal Company v Buckhanonu v Hall, W. Va. Udova Ana in štiri otroci bi želeli izvedeti podrobnosti o njegovi zapuščini. Zato prosimo rojake, ki kaj vedo, da poročajo nam ali pa vdovi Ana Prele, Cossana di sopra 6. Uff Port Cossana di sotto, Trieste, Italy. (3)

Imamo v zalogi

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1937

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Williams FURNITURE Store

254 First Avenue, cor. 15th St., New York City

"Edini Slovenski Trgovec s Pohištvom"

1 TEDENSKO OTVORI RAČUN

Vse, kar potrebujete za svoj dom.

POSEBNA VELIKONOČ-NA RAZPRODAJA

katero naj naši rojaki izrabijo

Pridite pogledat in se prepričajte! Govorim slovenski.

Sovjetsko trgovsko brodovje.

Pred vojno Rusija ni imela posebno močnega trgovskega brodovja, saj ni presegalo 750 tisoč ton. Lani 1. januarja je pa znašala tonaža ruskega brodovja že 1 milijon 250,000 ton. Toda ta primerjava nam ne pokaže prave slike prizadevanja sovjetske vlade, da dobi Rusija močno trgovsko brodovje. Od predvojnega brodovja je namreč ostalo samo 162,000 ton, toda še te ladje je bilo treba popraviti in vse ladjedelnice so bile uničene. Sovjeti so se lotili z vso vneto deloma zgraditve, deloma pa nakupa trgovskega brodovja. S tem je bila v zvezi zgradnja ali rekonstrukcija starih ladjedelnice, ustanavljanje novih ter mehanizacija in zgradnja pristanišč, čijih število se je v primeri s predvojnim časom podvojilo. Glavne ladjedelnice so zdaj v Leningradu, Nikolajevu, Sevastopolu in Vladivostoku.

Med moderniziranimi pristanišči moramo omeniti najprej Leningrad s posebnim pristaniščem za izvoz lesa, dalje Trapse ob Črnem morju za izvoz nafte in Murmansk kot bazo ribiških ladij. Ob Azovskem morju grade posebno pristanišče za rude in premog, najsevernejše pristanišče je ob izlivu Lene v Arktični ocean, dalje ima Rusija zdaj pristanišče Igarko ob reki Jenisej, eno na Belem, eno na Črnem morju, dve na Kaspiškem jezeru in dve na obali Tihega oceana. V tekoči petletki nameravajo zgraditi Rusi še šest arktičnih pristanišč. Zdaj je sovjetsko trgovsko brodovje tudi že močno motorizirano in moderno opremljeno.

Zasledovani cigani.

K trgovcu Franju Dolanskemu v Slavetnu so prišli te dni tri ciganke, ki jim je kmalu sledila tudi tolpa ciganov. Pričela se je živahna kupčija s konji in s cigani, ki so jim vneto pomagale ciganke, slednjič ogoljufali trgovca za 5000 Din. povrh pa izvalili od njega še za 1800 Din živil. Cigani so se potem odpeljali proti Gorenski. Bili so člani družine Nikoličev, ki se vobče počajo s konjskimi kupčijami.

RADA BI VIDELA

če bi se mi oglasil kak rojak ali rojakinja iz vasi PIRČE. Zetrdeset let sem naročena na Glas Naroda, pa še nikogar nisem izsledila, da bi bil od tam doma. Po prvem možu sem se pisala Lenčka Kovač, toda moj prvi mož mi je umrl leta 1927. Sorodniki ali prijatelji naj se mi oglašajo na naslov:

CAROLINE MARINCH
Box 55 Martin, Pa.

Bombardiranje iz letal.

Španska državljanska vojna je pokazala učinek bombardiranja iz letal. Že večkrat smo čitali, da so letala bombardirala ladje na morju, pa jih niso zadela, čeprav grev tem primeru za dobro viden cilj. To je nov dokaz, da pri vsem napredku tehnike bombardiranja še vedno ni posebno učinkovito. To so spoznali tudi Američani in zato so napravili posebno vežbališče, kjer se vežbajo piloti v bombardiranju ladij.

Ladja je v naravni velikosti označena z belimi obrisi na zemlji v pesku. Vežbe so pokazale, da večina bomb zgreši svoj cilj.

Za vežbanje ne rabijo pravih bomb, ker stane vsaka 750 dolarjev, temveč posebne cementne kroglice, v katerih so steklene posode z dimom. Ko pade kroglja na tla, se steklena posoda razbije in gost dim pokaže, kam je padla. Američani so se hoteli tudi prepričati, kako se obnese pri napadu sedelovanje letal za bombardiranje. Taka mešana skupina letal je napadla vežbališče, kjer je imela obramba žaromet, ki je metel 500 milijonov svetlečih luči na 12 kilometrov. Vendar se je pa skoraj vedno zgodilo, da se napadalna letala s svojimi žarometi tako zbegala, branilec, da so opazili bombardiranje prepozno, da bi mogli preprečiti metanje bomb.

KOVAČNICA ZAKONSKIH ZVEZ.

Na Škotskem imajo kovačnico, ki se imenuje Gretna Green. Posebnost te kovačnice je, da v njej ne kujejo podkev in drugih kovaških izdelkov, temveč zakonske zveze. Lastniki kovačnice imajo namreč prava pravice poročati zaročence, ki se jim prijavijo in sicer brez vseh običajnih formalnosti. Zaročenci ne potrebujejo niti dovoljenja za sklenitev zakonske zveze, niti oklicev. Priprave se kar kovač, ki izgovori vreden formulo, udaril s kladivom po nakovalu in s tem je poroka opravljena.

Ker pa prihajajo v kovačnico zakonskih zvez tudi mladoletni zaljubljeni in ker je postala v naši moralno pokvarjeni dobi pravi raj zakonskih sleparjev, je bil v angleški spodnji zbornici sprožen predlog, naj bi škotski kovačnici vzele pravico. O predlogu pa še niso glasovali. Čim so ljudje zvedeli, kaj se pripravlja v parlamentu, so se bolj navalili na kovačnico, da bi izkoristili še zadnjo priliko za poroko brez vseh formalnosti. Verjetno je namreč, da bo kovačnica to čudno pravico izgubila.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Peter Zgaga

HIŠA GROZOT

Ne da mi žila, da bi se ponovno ne obregnil ob newyorškega župana La Guardia, ki je rekel na nekem zborovanju, da bo na veliki newyorški razstavi tudi "Hiša grozot", v katero bi bilo treba postaviti Hitlerjev kip.

Noben razsoden človek ne bo ugovarjal, da Hitlerjev kip ne spada tja.

Cemu ni La Guardia tudi Mussolinija predlagal? Drug poleg drugega naj bi bila postavljena, kajti drug drugemu ne delata sramote.

Na svetu pa nista samo Hitler in Mussolini, ampak so še druge stvari, ob katerih se mora človek zgroziti.

Ni jih treba iskati po Evropi in drugih kontinentih, ampak jih imamo kar tukaj doma.

Nedavno je poročalo newyorško časopisje:

— V stari newyorški hiši je izbruhnil požar; dve osebi sta zgoreli, šestnajst jih je bilo ranjenih.

Pozneje je dognala preiskava, da je gospodar že leta in leta omalovaloval nič manj kot sedemindvajset določb za preprečevanje ognja in smrtne nevarnosti.

V "Hišo grozot" bi spadalo tudi par slabotnih otrok, oblenjenih v eunje, ki so prisiljeni živeti v takih tenement hišah.

In pa sweaterji ali umetne evetlice, ki jih morajo izdelovati od starih do osmih zjutraj ter od starih popoldne do enajstih zvečer za dolar ali dva na teden.

V "Hiši grozot" naj bi bila reproducirana znojilnica, v njej pa kipi vseh tistih, ki se zavzemajo za otroško delo.

V njej naj bi bila tudi skupina zamorcev — share-cropperjev, ki se morajo mučiti dan za dan, ob koncu leta so pa gospodarji več dolžni kot so ma bili leto poprej.

Poleg živih zamorcev naj bi bilo v "Hiši grozot" tudi nekaj obešnjakov, žrtve podivjane linčarske družbi.

V "Hiši grozot" bi ne smelo manjkati kipa Toma Mooneya, ki je že nad dvajset let poneudolžen zaprt; ožganih trupel Saeca in Vanzettija ter trupel tisočih delavskih borec, ki so padli pred tovarnami, majnam, v pristaniščih in na planotah, boreci se za svoje pravice.

V posebnem oddelku naj bi bile podobne delavskih špijnov in ovađuhov ter kompanijskih najetežev.

Razstavljene naj bi bile tudi slike vseh tistih fantov, ki so umrli na električnem stolu zaradi zločinov, ki jih ima na vesti človeška družba.

"Hiša grozot" bi bila ogromna — segati bi morala od obale do obale, da bi bilo v njej prostora za vse, kar vanjo spada.

Toda izplačalo bi se jo zgraditi, kajti kar čitajo ljudje v časopisih, je povečini iz druge roke, in mrzla črka ne more dovolj opisati strahote.

Ta senzacija na svetovni razstavi bi bila tako pretresljiva, da bi slabši zapirali oči pred njo, in bi poskali na razstaviščen zabavnejših in primernejših krajeh.

Dobili bi se pa obiskovalci, ki bi sneli svoja rožnata očala ter bi se jim porodil v sreč trden sklep, da je treba proti temu nekaj storiti.

Kot sem že rekel, Hitler, Mussolini in Franco in vsi apostoli njihove fanatične filozofije bi morali biti zastopani.

Ne velja jim pa odkazovati častnega mesta.

Kajti če bi to storili, bi opazovalec dobil vtis, da v Ameriki ne vemo ničesar o brutalnosti, revščini, prelivanju krvi in zatiranju. Vstopnina v "Hišo grozot" naj bi bila brezplačna.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVSEBNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.—
\$20.—	\$21.—
\$40.—	\$41.25
\$50.—	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Piruhi...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI
NAJBOLJ RAZVESELETE ZA VELIKONOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILLO

DENARNE POŠILJATVE V DOMOVINO
IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

Pošiljate takoj, da bodo dobili za praznike!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

V SVETU DREVES

Molk mi veje od drevos na sproti. Tudi v viharju se mi zdi, da seletanje listja se poveča tišino okoli njih.

Zdaj tudi vem, da sem se motil, ko sem mislil, da razumen njih govorico in da vem kaj o njih. Zdaj vem, da o drevosih — čeprav je bilo za toliko povedano o njih — ni moči govoriti.

Postavi se pred drevo, nikoli ne boš zvedel, kaj odgovarja skorjo pokriti prijatelji našega življenja nočnemu vetru, kakšna sporočila dobivajo njegove sesajoče korenine od zemlje, sokovi prepojene.

Vendar se hočemo za trenutek pomuditi pri spominu, kako je bilo, ko smo stali pred njim...

Ko sem zapisal besedo "drevesa", je vstala v mojem spominu dolga vrsta drevos, ki sem jih kdaj videl v svojem življenju — drevesa otroških let, po katerih sem plezal, da sem se v njih vrhovih pozibaval ali da sem trgal sadove z vej, drevesa, pod katerimi sem ležal počivati, ali pa skušal pine drevos v nasadih in v gozdovih, ki sem jih prehodil. Te liko drevos vidim pred seboj, ja ne vem, katero naj izberem, da bi vam megel povedati, kaj je drevo.

Pa saj to sami veste, samo spomniti se morate — na primer na oreh, ki je bil že toliko tisočim in tisočim otrokom v veselje — ali pa na brusko, ki je metala svoje sadove v vaše roke ko so bile še neobgledane in nespretno.

Kaj ne, koliko spominov nosite v sebi, za katere že ne veste več? Dolgo že ne veste več, da so v vašem življenju razen ljudi, ki so nagnjeni k slabosti in dobremu, tudi drevesa, ki vam niso nikoli nič storila, in ki jih v tem trenutku občutim kot nekaj presunljivo milega in lepega, da se mi zdi, da samo zbiranje njih imen kakor pesem zahvale na veličastnosti zemlje.

Če hočemo vedeti, kaj je človek, ne potrebujemo pogleda na lep in izrazit obraz. Obraz, ki ti ga slika spomin, je lahko grd, iznakažen in zamazan, in vendar boš spoznal človeka zakaj tudi v takem obrazu je vse človeško.

Nečem iskati v spominu in tudi ne v naravi drevesa, ki naj

bi s svojo močjo in s svojo lepoto pričalo za svoj rod.

Drevo na vogalu ceste, ki ga lahko s svojega okna vidim, to pol, ki so ga iz Bog si ga vidi kakšnih vzrokov pustili, ko so delali cesto, to drevo je prav tako dobro, kakor košata lipa, mogočen hrast, krvavordeča bukev, zakaj o vsakem drevesu bi se lahko toliko povedalo, in vendar tako malo.

Drevo je. Vse na njem je "biti." Drevo je bitje, vsak njegov gib je poln te zavesti. Ne brani se sprejeti dni in noči se noči. Ali je morda to, da se brez trpljenja hrani od zemlje, tisto, kar nas navdaja s hrepenenjem, kadar se zazre mo vanj — njegova tesna povezanost s srcem zemlje, ki nasrečuje, kadar ležimo pod kakšnim drevesom?

Sveda, z divjimi drevosi in s tistimi, ki rasejo po gozlovih, nima to drevo nič skupnega. Samo blaznež ali pa pijanec bi hotel leči v njegovo seno. Začetek debela je obdobje s cestnim tlakom — nikjer ne najdeš travne bilke. V tih, neprestano sesanje korenin se izgubljajo čumi mostnega življenja. Pa ga vendar ne moti. Kjer koli stoji — drevo je.

Nič ga ne more spraviti do tega, da bi več ne bilo, kar je, medtem ko se da človek hitro zavesti cenenim prigodam, da pozabi na svoje človeško dostojanstvo. A to drevo se ne da pregovoriti, nobena pomudba ga ne premami, ne kriči in ne toži, brez nasilja zvevati in brez tožbe se da oropati okrasja in barv, kadar mu prinese jesen ukaz. Ali bi ne imelo pravice obupati nad seboj, kadar mu vihar lomi veje? Viharji gredo mimo!

Morda nimam prav, če pravim, da bi nam tudi drevesa časih lahko dajala pogum, da bi življenje laže prenašali. Stoji pred drevo — dalo ti bo, kar ti manjka, in poedino drevo je prav tako dobro kakor skupina drevos po nasadih in gozdovih. Priluhni in zavedel se boš — drevo molči. Ali pa kadar si nestrepen — pogled njegovo deblo. Skorja je dobila brazgotine kakor skorja zemlje. Deblo se ni nikoli branilo sprejemati ran, v preizkušnjah umogih let ni izgubilo svojega bistva.

Spominja nas, da ne smemo obupati zaradi vsakega udar-

ca, zaradi vsakega viharja. Boletina udara mine, brazgotina se morda kdaj izgubi, vihar preneha, nobeno trpljenje ni večno.

Pa tudi če pustimo te misli, ki utegnejo biti jalove vneimar — drevo nama vendarle pripoveduje o zemlji, ki smo ljudje prav tako njeni prebivalci kakor drevesa.

DOMOVINA NAJGRŠIH ŽENSK

Znani potovalec novinar Demaitre se je vrnil s studijskega potovanja po Južnem oceanu, kjer se je mudil več let, in napisal je zanimivo poročilo o svojem potovanju. Mnogo je ljudi, ki jih vleče hrepenenje na Južni ocean, poln čarov, kakor so jih opisovali pomorščaki v svojih povestih. Južni ocean si mislijo kot raj, kjer teče človeško življenje brezskrbno pod vedno jasnim nebom. Predmet njihovega hrepenenja pa niso ljudje vobče in njihovo življenje na nešteti otokih pod Južnim križem, temveč v prvi vrsti ženske, o katerih mislijo, da so krasne, izredno dražestne boginje, poročene iz morske pene. Zdi se pa, da v resnici ni vse tako.

Tudi v Južnem oceanu, zlasti na Samoa, Tahiti in Havajskih otokih so lepe ženske, toda Južni ocean je velik in v mnogih krajih so ženske naravnost ostudne. Demaitre piše o tem: "V vsej Mikroneziji so ženske tako grde, da bi se zdeli afriška zamorka ali Eskimka Evropej v primeru z njimi naravnost lepotica. Večinoma so majhne in silno umazane, glave imajo obrhte, nosove plosčate, trebuhe velike, obraze pogaste in zgubane že v mladosti. V tem pogledu niti otroci niso izjeme. 8-12 letna deklica že vzbuja v človeku gnus. Usoda teh žensk je vredna vsega pomilovanja, kajti že od mladih nog morajo služiti možem kot vprežna živina, dan za dnem, od jutra do večera, leto in dan. Ženske obdelujejo koruzna polja, pokladajo živino, pobirajo kokosove orehe, opravljajo vsa gospodinjstva dela in pazijo na otroke, če jih že ne morajo pustiti brez nadzorstva. Čeprav opravljajo toliko dela, jih ne upoštevajo in živeti morajo v stalnem poni-

Naši v Ameriki

V Clevelandu se je Peter Carrar, star 57 let, zgrudil na ulici v Collinwoodu, koder je razna Ameriško Domovino, in umrl. Zadel je kap. Doma je bil iz Domžal na Gorenjskem, v Ameriki je bil 34 let in zapuščal ženo ter več odraslih otrok. — Mestni svetovalec Anton Vehovec je bil 5. t. m. končno oproščen pred sodiščem zaradi neke avtne kolizije, ki se je pripetila v lanskem aprilu. Dva policaja sta ga obtožila, da je bil pijan, ko se je vozil z avtom in zdaj je bila ta obtožba ovržena.

V Clevelandu je John Kune pisal pogrebniku Louisu Bodnarju, da bo našel njegovo truplo obešeno v njegovem stanovanju. Pogrebnik je dobil pismo ob pol treh popoldne in ob treh je bil s policijo v Kunejevem stanovanju. Kune je ležal v postelji nezavesten — plinsko cevjo v ustih. V sobi sedeli sobi so našli pretrgane vrvi. Samomorilskega kandidata so z nmetnim dihanjem zbudili in spravili v bolnišnico. Mož je hotel v smrt zaradi smrti svoje žene, ki mu je umrla v juliju. Bodnarju je pisal, ker je pokopal ženo, da bo še njega.

ževanju. Njihova vrednost je čisto trgovska in večkrat jih cenijo nižje od pravičev. Za pet veržice giri-giri (morske pen) ali za tri veržice kuma-kuma (neke vrste morski raki) lahko dobiš vsako žensko. Na otoli pa lahko kupiš tako veržico že za nekaj centov.

Mož ki ima tri žene, velja za bogataša, kar se pa ne tiče vrednosti njegovih žen temveč premoženja, ki mu ga pridobijo žene s trdim delom skozi vse življenje. Mikronežani se ne ženijo z dekleti svojega plemena, temveč dajejo prednost pripadnicam drugih plemen. Če so z "dobavo" zadovoljni, nastane med obema naselbinama prijateljstvo, v nasprotnem primeru pa spreporovita lok in puščica. Tako sovraštvo pride večkrat do medsebojnega iztrebljenja. Ta način ženitve med plemeni ali celo med otoki ima pa to posledico, da se moži in žena prvič vidita na dan svoje poroke. Poročni obredi so kaj enostavni. Starši poročenca se pozdravijo in med seboj obdarujejo, potem pa pridejo na vrsto "oklici." Nevestin oče vzame v roke nekaj kokosovih orehov in jih vrže na tla, rekoč: "To spada k deti moje hčerke." Če ženin pobere orehe, pomeni to, da je z nevesto zadovoljen. Če mu pa deklet ni všeč, jo hitro popiha v najbližjo koč. Tako odklonitev pa ne velja za žalitev, in nima nobenih posledic. Spor nastane večinoma glede stroškov.

MLADO ženo čaka težko življenje, polno dela za moža, ki pazi na njo na vsakem koraku. Moževa ljubosumnost pa ni izraz ljubezni. Mož samo čuva svoje imetje, da bi mu ga nihče ne ukradel. Zato zakonolomstvo ni zakonolomstvo, temveč tatvina in se kot taka tudi kaznuje. Nezvesto ženo ubijejo s puščico s tremi konicami, nezvestega moža pa s puščico s štirimi konicami. Take puščice rabijo samo za usmrtitev zločincev.

Ločitev je znana, toda sarno pri nekaterih plemenih. Kanaki, ki se vse življenje klatijo na svojih čolnih med otoki, odklanjajo ločitev zakona, ker smatrajo, da pomeni ločiti se od nečesa, kar je njihovo imetje. Posebno kruto ravna s svojimi ženami. Prepovedujejo jim celo govoriti, ker so prepričani, da ženski glas razjezi morske pošasti. Le-te pa razburkajo morje, da lahko uniči cela plemena. Moški tega plemena so prepričani, da prinasa nesrečo vse, kar primejo v roke ženske.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in Poučni Spisi

JOHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40 Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni. AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena 5.— Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena 2.— BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40 BONTON. 280 strani. Cena 1.50 Knjiga o lepem vedenju, govorjenju in oblačenju v zasebnem življenju. BODOČI DRŽAVLJANI naj narote knjižico — "How to become a citizen of the United States". STATES. V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 50 BREZPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SKRISTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35 CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal M. Kabaj. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20 V knjižici je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu. DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80 Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo stehernemu kot orientacijski spis o denarju. DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal S. Kaeppel. 240 str. Trda vez. Cena 1.50 Navodila slovenskega župnika, ki je zdravil najrazličnejše bolezni z naravnimi pripomočki. Opis bolezni. Slike. DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dolar. 8 slikami. 278 strani. Cena 1.25 DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dolar. 278 strani. Cena trda vez 1.50 Broš. 1.25 Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca: opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. DO ORHIDA DO BITOLJE. 120 strani. Cena 70 Zanimiv potopis s slikami četila krajev naše stare domovine, ki so Slovencev le malo znani. GOVEDOREJE. Spisal R. Legrart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50 GOSPODINJSTVO. Spisala S. M. Purčaj. 8 slikami. 296 strani. Cena 1.20 Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudi ženski in dekletom v vseh vprašanjih gospodinjstva. GOSTILNE V STARI LJUBLJANI. 51 strani. Cena 60 Podroben opis starih ljubljanskih gostlin, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestolice. IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50 Poljudni spis o naravoslovju in zvezdovedstvu. IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90 Levstik. 220 strani. Cena broš. 90 JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani. Cena: I. Del 80 II. Del 11. Del Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu. KOKOSJEREJE. Sestavil Valentin Razinger. 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35 KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30 KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 1.25 KNJIGA O LEPIM VEDENJU. (Urban) Vez. 111 str. Cena 75 KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena 75 Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. poezije. 306 str. Cena 70 LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena 70 V teh treh knjigah je zbrano vse knjižavno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in jezikoslovca. LJUDSKA KUJARICA. najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50 MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. 275 strani. Cena 1.— Razprava o blaznosti in posledicah plinacevanja. MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 strani. Cena 1.25 Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti. MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. Cena 1.— Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. NAJVEČJI SPISOVNIK. 150 strani. Cena 75 Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in ženitnih pisem. NASVETI ZA HIŠO IN DOM. 410 strani. Cena 1.— Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raznih vprašanjih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinjice in je torej vseh svetovalec v vsakem domu. NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena 40 Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove žige in navade.	NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Kler. 60 strani. Trda vez. Cena 75 To je nekak slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. 8 slikami. Primerno za otroke, katere bočete naučiti slovenskega pravopisa. NAŠE SKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. 40 NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA. 308 strani. Cena 1.50 To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. 8 slikami. VELIKA SANJSKA KNJIGA. 8 slikami. 256 strani. Cena 90 SANJSKA KNJIGA. 8 slikami. 100 strani. Cena 60 OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA — 94 strani. Cena 25 Napisano v spominu možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko delo jugoslovanstva. OBETNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. 2.50 Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. ODKRITJE AMERIKE. spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50 Cena vezane 60 Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. PRAVILA ZA OLJIKO. 142 strani. Cena 65 Nasveti in navodila, kako se je treba obnašati v družbi. PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. E. Veber. 341 strani. Cena 70 Knjiga toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 412 strani. Cena 1.50 V knjižici so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrsne ruske struje. SLOVENSKA KUJARICA. S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani, lepo trdo vezana. Cena 6.— STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50 Družljavi slavnega raziskovalca, ki je prvi raziskal "črni kontinent". SPOMINI. (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50 V tej knjižici naš znani potopisec župnik Lavtžar spominja na svoja brezštevilna potovanja. SPLOŠNI POUČEK, KO OBEDELovati IN IZBOLJŠATI POLJE, TRAVNIKE IN VRTOVE. Cena broš. 50 SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.— SLOV-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90 SLOVENSKA KUJARICA. spisala S. M. Felicitas Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.— SPRETNOST KUJARICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45 V knjižici je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil. SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO. Cena 50 Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je namenjena dekletom v starosti štirinajstih let. UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 168 strani. Cena trdo vez. 80 Broš. 60 Vse podrobnosti o gojenju čebel, prehrani in o čebelnikih; slike. UČNA KNJIGA LASKEGA JEZIKA. 147 str. Cena 60 Knjiga vsebuje tudi slovnico in kratak slovar. UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA. — Slovnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 1.25 Vezano 1.50 UMNI KNJETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. 50 UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50 VČŠČILNA KNJIŽICA. 93 strani. Cena 50 Zbirka včščilnih listov in pesnic k godovom, novemu letu in drugim prilikam. VOJNA Z JUGURTO. 123 strani. Cena 50 VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI. — 100 strani. Cena 30 VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena 25 V prvi knjižici so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjižici predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in častnika. VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927. 128 str. Cena 50 Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena. VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 60 Knjiga je izšla v založbi Vodnikovih družbe ter vsebuje življenjepisne mož, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Cena 35 Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov. ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40 V knjižici najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svoje zdravje. ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SRBIH IN HRVATIH. 137 strani. Cena 1.90 Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjižici je 67 krasnih slik. ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena 1.25 Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri mladini.
---	---

VRACAJO SE Z UNIJSKIMI ZNAKI

Ko je bil podpisan sporazum z General Motors Corporation, se je vrnilo v Fisher Body tovarno št. 1 nad dva tisoč delavcev. Vsi so imeli na prsih unijske znake.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

16

Helgino delo ni bilo lahko; veljalo jo je mnogo truda, da se je privadila in se dvojno težavno, ker obnašanje njenih tovaršic ni bilo v soglasju z njenim. Potrudila se je, da bi zadostila vsem zahtevam in bi izpolnjevala svoje dolžnosti proti svojim tovarišicam je bila uljudna in uslužna, toda je bila molčeča, kar so ji zaračunale za ošabnost in so ji plačevale z vsakovrstnim zbadanjem.

Zadovoljstva pa ni našla pri svojem delu, četudi gospodar in ravnateljica nista bila skopa v priznanju, da bi jo bolj spodbudila, kajti iz trgovskega staljša je bila neprečeljena moč. Njena nepriljubljena ljubezen, s katero je nosila obleko, je vplivala tudi na najbolj izbirne ženske, da so rade kupovale obleke. Tedaj pa se zgodi nekega dne, česar se je Helga bala vsak dan - srečanje z njenimi nekdanjimi prijateljicami, baronico Friesen in njenima hčerama, v čijih spremstvu je bil tudi grof Helffeld.

Pri prvem presenečenju hoče Gloria svojo prijateljico ogovoriti; na jeziku je imela: "Vidiš sedaj moj nasvet. Kako je bil dober!" Toda strog materin pogled in tih opomin zapove hčerama molčati.

Helga je vse to opazila; prebledi in se vzgrizne v ustnice. O, to ponižanje, da so jo njene najboljše prijateljice zatajile!

Toda — ali je bila res ponižana, manjša? Zaničljivo se ji zategnejo ustnice; njena postava se vzravna in zopet se ima v popolni oblasti.

Proti njenemu obnašanju ni mogel nikdo ničesar reči; bila je popolnoma tuja. Prav nič ne poskuša s svojim pogledom obuditi kak spomin. Stoji si nasproti, kot se ne bi nikdar poznali.

Danes so se zanimala za neko večerno obleko, nekaj popoldanskih oblek in za nove pomladanske vzorce.

Helga pokaže večerno obleko iz črne s vile, ki je njene lepe poteze čudovito lepo kazala, lepi vrat in hrbet, krasno oblikovane roke. V obudovanju se razširijo oči grofa Helffelda — s to čudovito prikaznijo se lepi dvojčici Gloria in Mira niste mogli primerjati.

Takaj je tedaj pristala baronesa Helga Langenau, o čije žalostni usodi so mu toliko pripovedovali.

Zdelo pa se mu je zelo neollikano in nespodobno, da so tako zavrgle prijateljstvo do nje; vendar pa se je zdržal, da svoje solze ni glasno izrekel.

Pred njim stane možnost. Tudi baronica je bila presenečena nad Helgino kraljevsko prikaznijo v veliki večerni večerni obleki. Baronica si obleko natančno ogleduje in išče napake. Slednjič pa pravi, da je sicer lepa, toda ne taka, kakoršno si želi in da se bo še vrnila, ker je sedaj čns prekratek.

Zaman se trudi ravnateljica, da bi pridržala dame; ne posreči se ji. Baronica je hotela čimprej zapustiti trgovino. Ali jo je bilo sram in se je jezila sama nad seboj zaradi svojega obnašanja proti Helgi? Grof Helffeld jo je enkrat tako čudno pogledal.

Mogoče bi bilo pametnejše Helgo kratko in prijazno pozdraviti; zaradi tega do nje ne bi imeli nikake večje obveznosti; kajti Helga je bila razumna in ni bila vsiljiva ter se prav gotovo ne bi sklicevala na nekdanje prijateljstvo.

Toda napaka je bila storjena in je ni bilo več mogoče popraviti. Baronica pa je bila žena, ki se je držala še starih predsodkov in nikakor ni mogla vpoštevati premenjenih časovnih razmer in ki je videla ponižanje v tem, ako so si ljudje iz njenih krogov služili kruh s tem, da so prevzeli kakoršnokoli službo.

"Mama, to pa je bilo presenečenje!" pravi Gloria, ko so komaj prišli iz trgovine. "Zakaj pa Helge nisi ogovorila?" pravi baronica Friesen, katero so hčerine besede zadele. "Sedaj je postala pomejjevalna dama. Takrat, ko si ji to svetovala, je takoj odločno odklonila."

"Mogoče je zgrabila v skrajni sili. Toda čudovito lepa je bila v oni obleki, mama. Zakaj se nisi odločila? In popoldanske obleke smo si tudi hotele ogledati."

"Gotovo, pa ne tam! Je vseeno mučno — —"

"Seveda za tebe!" si misli grof Helffeld. "Za nbo go junaško dekle prav gotovo ne."

Želi si baroneso Helgo Langenauovo še enkrat videti. Ker je sedaj vedel, kje je, jo je mogel vsak čas videti. Samo počakati jo je treba, ko bo zvečer trgovina zaprta in to bi najrajši storil še isti večer. Toda pamet mu pravi "ne"; kajti bilo bi preveč očito in temu se je hotel na vsak način izogniti. Samo slučajno jo je moral srečati.

In tako je posetiti popoldne in večer domov. Pili so čaj v kavarni "Regina"; izmeroma je plesal z Gorijo in Mira in je vsaki skrivaj povedal nekaj sladkih besed. Oba sta ga ljubili, kar je dobro obenti! Toda še je imel dovolj časa, predno se do katere zaveže. Loterška srečka, ki jo je zadel, mu bo dovolila še nekaj brezskrbnih tednov. Zakaj bi se tedaj že sedaj odpovedal svoji ljubi prostosti?

Njegovo poželjenje pa je sedaj šlo drugam. Vedno je imel posebno rad plavalstvo in je s krivaj sanjal o baronesi Helgi Langenauovi. Mogoče bi si jo sedaj mogel pridobiti; in zavil se je v vsakovrstne sanje.

Naslednji večer je v resnici imel srečo in jo srečal. Njegova vstrajnost v čakanju se je izplačala. Dekle se presenečeno.

"Milostljiva, od kod pa prihajate tako pozno?"

"Z dela, gospod grof," mu odgovori mirno. "Zato nisem več milostljiva, ter več pripravla gospodična Langenau. Tudi 'baronesa' nima za mene več nobene veljave, četudi je bil moj oče baron, ki se je v vojni pokril s slavo. Toda temu je že dolgo in je brez vsakega pomena."

"Ni tako bridko, gospica Langenau, ako sami nočete," še vedno drži njeno roko. "Ali vam smem nekaj povedati? Zaradi baronice Friesen me je bilo večeraj pošteno sram."

"Mene tudi, gospod grof. In žal mi je bilo zaradi Gorije in Mire, četudi niste smeli drugače narediti. Nemi jezik njune matere sem dobro opazila."

"V Gorijino opravičbo vam hočem povedati, da je to po zneje svoji materi očitala."

(Dalje prihodnjaj.)

PRIZOR IZ MADRIDA

Civilni prebivalci grmadijo na ulicah svoje bomo pohištvo ter čakajo prilike, da ga spravijo na varnejše kraje.

Ljubezen, ki je zrušila prestol.

O načinu življenja kronanih glav se je mnogo pisalo v zvezi z ljubavno afero sedanjega vojvode Windsorskega. Marsikaj bi nam lahko povedal o tem tudi kralj nočnih klubov Joe Zell. Pa mož hreščočega glasu je bil dobro znan v Rini, Parizu, Londonu in New Yorku. Svoje fantastično kariero je začel kot trgovski potnik neke trgovice ščetk. Kmalu se je pa lotil boljšega poklica, postal je impresario nočnih zabavišč. Zaslужil je mnogo denarja, pa ga je zapravil in zopet zaslужil okrog 250,000 funtov sterlingov. Bil je intimen prijatelj kraljev in plemičev, umetnikov in studentov, ministrov in državnikov. Iz njegovih spominov posnemamo:

"O meni pravijo, da imam obraz kakor luna in glas kakor žaba, toda zato se nič ne zmenim. Čemu neki bi se razburjal? Saj sem zaslужil, izgubil in zopet zaslужil prenočenje 250,000 funtov sterlingov v dveh najčudovitejših trgovskih branžah na svetu — v trgovini z glasbo in alkoholom. In let veselja in tragike, smeha in solz, 32 let največjih izpremenb kakršne je svet kdaj videl. Izmed kronanih glav poznam do bro vojvodo Windsorskega, ko je bil še mladenič plačnega ob razja in kralja Emenuela portugalskega, o čigar ljubezni do bivše plesalke Gaby Deslys hočem nekaj povedati.

Manuel jo je prvič videl v Alhambri v Londonu. Takrat je bil še kralj, ona pa dekle iz zborna. Toda to ni bila nobena ovira. Poslal ji je svojo vizitko in se iste noči sta se sestala. Od tistega dne sta bila nerazdružna. To se bila velika senzacija za novine in Gaby je pripomogla do slave. Čez noč je postala sloveča zvezda in od vseh strani je dobivala sijajne ponudbe. Kralj je bil vesel, da je pripomogel svoji ljubici do slave. Nastopela je v Palacu, takrat najbolj znamenit in najboljšem londonskem nočnem zabavišču s slavnim plesalcem Harry Pilcerom. Manuel seveda ni sanjal, da bo vzbudil največje ljubezen v Gabyinem življenju. Ljubezen do Harry Pilcerja. To je bila najsijajnejša premie-

ra, kar jih je London kdaj videl. Ulice so bile polne s cvetjem okrašenih kočij, fantazija Londončanov je bila razvnetja po romantični ljubezni kralja in skromne zboristke. Vodilni možje v državi, ki bi je pred mesecem niti pogledali ne bili, so ji naenkrat jeli pošiljati sopke, seveda samo zato, ker je je ljubil kralj.

Gaby in Manuel sta prišla v moj lokal kmalu po otvoritvi. Dočel mi je šlo precej slabo, čez noč je pa postal moj lokal družabna senzacija in kraljevska loza, tista, v kateri sem poslal Manuela, je bila v poznejših letih največja privlačna sila za snobe. Kralj je bil takrat skoraj še mladenič, njegova mlade in zaspanjene oči so jasno govorile o njegovi globoki ljubezni do Gaby. In ne dvomim o tem, da je bil, če je sploh kdaj ženska očarala moškega, to baš portugalski kralj Manuel. V Palace je zahajal najmanj trikrat na teden in vsak teden je potrošil nad 100 funtov sterlingov za reze svoji ljubici. Ta afera je veljala v Angliji istočasno za poklon in škandal.

Najbolje plačane gledališke zvezde, med njimi tudi Phyllis

Ishte nam za cene vozovih li tov, rezervacijo kablin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

Dare in Violeta Lorraine, se me prosile, naj jim dovolim nastopiti v svojem lokalu v kraljevo zabavo. Imel sem brzplačno sijajen program. Toda ljubavni romanci Manuela in Gaby ni bilo usojeno, da bi ostal sladka, brezskrbna idila mladosti. Njen tragičen konec je pripravil Manuela ob prestol in ljubezen njegovega ljudstva. Pokopalo ga je njegovo ljubavno razmerje z Gaby. Plesalka je namreč v svoji časti, hlepčnosti objavila dnevnik, ki je bila v njem tudi tale opazke: "Karkoli sem nosila na sebi, naj bi vzbujalo pozornost, Karkoli sem govorila, da bi prirojeno tako, da bi zvedela javnost."

Ne samo Portugalska, temveč tudi ves svet je ostrel nad temi besedami. Kralja je osmešila vrtoglavo ženske, ki je opisala v svojem dnevniku. Dala se je fotografirati v drznih pozah in zelo rada je nosila moške obleke. Denar ji je bil bog. Strašno se je bala bede, ki jo je dobro poznala. Kupovala je krasne avtomobile za Manuelov denar, pa jih je prodala naprej in ne-ila denar v banke. Najbolj so bili pa ogorčeni Portugaleci, da ji je Manuel podaril 250,000 funtov sterlingov vredno ogrlice, v kateri je bilo 47 krasnih biserov.

Gaby je pripovedovala vsu mu svetu o tem darilu in to je zanetilo revolucijo na Portugalskem. Leta 1910, osem let po kronanju, je moral Manuel zapustiti svoj prestol. Bil je srečen, da je odnesel zdravo kožo. 19 let je živel v izgnanstvu v Parizu in Londonu v pričakovanju, kdaj ga pokliče njegov narod nazaj. Toda to se ni zgodilo. V letih izgnanstva se ni mogel tolažiti niti z mistijo, da ga Gaby ljubi ali da ga je sploh kdaj ljubila. Odkril je bil namreč njeno ljubezen do Harry Pilcerja, podjetnega plesalca iz newyorškega East Side ki mu je zapustila 10,000 funtov sterlingov, ko je leta 1918 umrla. To je bil denar za prodano Manuelova darila. Manuel je umrl leta 1932 star 42 let kot osamljen in skrušen mož.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debelo (iskani, v vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

17. marca: Normandie v Havre
18. marca: Europa v Bremen, Berengaria v Cherbourg
19. marca: Rex v Genoa
24. marca: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
27. marca: Saturnia v Trst, Paris v Havre
31. marca: Aquitania v Cherbourg

ROJAKI, ki nameravajo te poltje potovati v domovino, naj si TAKOJ zajamejo prostore. Na nekaterih parnikih so že vsi prostori razprodani. Torej kdor hoče potovati, naj nam takoj sporoči.

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"

1. aprila: Bremen v Bremen
2. aprila: Conte di Savoia v Genoa
3. aprila: Washington v Havre, Lafayette v Havre, Queen Mary v Cherbourg
10. aprila: Europa v Bremen, Rex v Genoa
11. aprila: Normandie v Havre
15. aprila: Berengaria v Cherbourg
16. aprila: Vulcania v Trst
17. aprila: Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Genoa
21. aprila: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
24. aprila: Ile de France v Havre, Conte di Savoia v Genoa
27. aprila: Europa v Bremen
28. aprila: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg

1. maja: Saturnia v Trst
4. maja: Paris v Havre, Berengaria v Cherbourg, Bremen v Bremen, Washington v Havre
5. maja: Queen Mary v Cherbourg
8. maja: Rex v Genoa
12. maja: Aquitania v Cherbourg
14. maja: Champlain v Havre, Europa v Bremen
15. maja: Conte di Savoia v Genoa
19. maja: Normandie v Havre, Manhattan v Havre
20. maja: Berengaria v Cherbourg
21. maja: Bremen v Bremen
22. maja: Roma v Genoa
23. maja: Lafayette v Havre
26. maja: Queen Mary v Cherbourg
28. maja: Paris v Havre
29. maja: Rex v Genoa

1. junija: Europa v Bremen
2. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Washington v Havre
3. junija: Vulcania v Trst
5. junija: Queen Mary v Cherbourg
10. junija: Bremen v Bremen
12. junija: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
16. junija: Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
18. junija: Europa v Bremen
19. junija: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg, Saturnia v Trst
23. junija: Queen Mary v Cherbourg
26. junija: Rex v Genoa
29. junija: Bremen v Bremen, Lafayette v Havre
30. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Washington v Havre

1. julija: Conte di Savoia v Genoa, Berengaria v Cherbourg, Champlain v Havre
3. julija: Europa v Bremen
7. julija: Queen Mary v Cherbourg
9. Ile de France v Havre
10. julija: Vulcania v Trst
14. julija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Manhattan v Havre
17. julija: Rex v Genoa, Bremen v Bremen
21. julija: Berengaria v Cherbourg
23. julija: Europa v Bremen
24. julija: Saturnia v Trst, Champlain v Havre
28. julija: Washington v Havre, Queen Mary v Cherbourg
29. julija: Ile de France v Havre
31. julija: Conte di Savoia v Genoa

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street